

Glasbjörk.

Betula pubescens

Namnets betydelse

Betula är fornlatin, inlånat från keltiskans *betu*, betyder tjära. *Pubescens* betyder hårig, skäggig, syftar på artens håriga årsskott. Tillhör familjen *Betulaceae*, släktet *Betula*, arten *pubescens*.

Hur du känner igen glasbjörk

Björken har en genomgående huvudstam. Dess bark kallas näver. Unga björkar har gulbrun näver som med trädets tilltagande ålder blir vit.

Glasbjörken behåller sin släta bark livet ut och blir endast skorpig vid marken (gamla vårtbjörkar får skorp bark på stammen).

Glasbjörkens årsskott är håriga och känns därför inte sträva som vårtbjörkens.

Glasbjörkens bladskivor är brett äggbruna med enkelsågade kanter, samt håriga.

I lövsprickningen är glasbjörkens blad ljus gröna medan vårtbjörkens små blad är brungröna. Man kan då skilja arterna redan på avstånd. Blomningen sker vid lövsprickningen.

Björken är sambyggare, d v s han- och honhängen sitter på samma träd. Frukten är en mycket lätt liten vingförsedd nöt som sprids lång väg med vinden.

Björken är ett ljusälskande pionjärträd som tidigt invaderar hyggen i brandfält och andra öppna ytor.

Glasbjörken är ett frosthärdigt träd som invandrade mycket tidigt och bildade våra första skogar efter istiden tillsammans med asp.

Hårigt årsskott.

Knopp.

Glasbjörkens betydelse

Björkens ljusa sega virke är utmärkt till slöjd. I träslöjd brukar skoleleverna få tillverka slevar av björk.

Näver har haft stor betydelse som underlag vid läggning av torvtak. Nävern användes förr till flätarbeten såsom askar, kontar och liefodral. Mindre känt är att man av björknäver tillverkade ett starkt kitt för att laga porslins- och lersaker kallat KVA.

Enligt folktron red häxorna på björkkvistar till Blåkulla. De s k »häxkvastar« som ibland bildas på glasbjörk (ej vårtbjörk) uppstår genom abnorm skottbildning förorsakad av en parasitsvamp (*Taphrina betulina*).

